

letnik XXXVII – številka 157 – februar 2022

Vipavski glas

1. Izberite eno barvo v BILKI.

2. Preberite tri knjige, ki se navezujejo na dane teme pri izbrani barvi.

3. Preberite še dodatno knjigo, ki ima platnico izbrane barve.

4. Naslove vseh štirih knjig napišite v zgibanko, ki je na voljo v knjižnici ali si jo prenesete s spletne strani knjižnice, in jo najkasneje do 15. aprila oddajte v katerem koli oddelku Lavričeve knjižnice ali pa jo pošljite na elektronski naslov ajdovscina@ajd.sik.si.

Izza občinskih zidov

Povzetki januarskih sej

1. Izredna seja

Prva seja v letu 2022, ki je bila tudi prva izredna seja v tekočem mandatu, je potekala v četrtek, 13. januarja. Na dnevnem redu sta bili dve točki, seznanitev s sodnimi postopki Občine Vipava v mandatu 2018-2022 ter seznanitev z inšpekcijskimi postopki Občine Vipava v letu 2018-2022. Sejna dvorana je bila polna; poleg 14 svetnikov so bili prisotni številni novinarji ter osebe, ki so bile udeležene v sodnih postopkih. Po potrditvi dnevnega reda je uvodno obrazložitev podal Darko Rosa, ki je bil tudi predlagatelj izredne seje. Povedal je, da je predlagal izredno sejo, ker odgovorov na vprašanja glede tožb ni prejel, ker ga je zaskrbelo, kdo po plačal vse sodne stroške in ker ga je zmotilo, da so bile obrazložitve zgolj na socialnih omrežjih, ne pa v obliki poročila, ki je dostopno vsem. Nato je besedo prevzel župan, ki je naprej odgovoril, da svetniki na občinski seji lahko vedno razpravljajo, ko so na vrsti vprašanja in pobude, ter da je tudi sam vedno na voljo za vprašanja.

Sodni postopki, ki jih je sprožila Občina Vipava so trije, in sicer:

- Prvi se nanaša na razvezo koncesijske pogodbe koncesionarja Elektrotehničnega podjetja Skapin d.o.o.
- Drugi se nanaša na odpoved najemnega razmerja Lanthierijevega dvorca najemniku oziroma Univerzi v Novi Gorici.
- Tretji pa se nanaša na uveljavljenje ničnosti prodajne pogodbe za nepremičnino »bivši hotel Adria«.

Župan je pojasnil, da je Občina Vipava v vseh treh zadevah najprej poskušala zadeve z nasprotnimi strankami rešiti sporazumno, in sicer tako, da se je z njihovimi predstavniki skušala ustno dogovoriti na sestankih oziroma s pisnimi predlogi za sporazumno ureditev zadev. Pred vložitvijo tožb se je Občina Vipava tudi konzultirala z zunanjimi pravnimi strokovnjaki, ki jih je nato pooblastila za zastopanje v predmetnih postopkih ter od njih tudi pridobila pravna stališča oziroma pravna mnenja. Na podlagi pridobljenih informacij se je za nadaljnje postopanje odločil župan Občine Vipava kot zakoniti zastopnik in predstavnik Občine Vipava, ki ima skladno z določbami javnopravnih predpisov, ki urejajo in določajo njegov polo-

žaj in pristojnosti, pravico in dolžnost, da zastopa in varuje tako interese občine kot tudi splošni javni interes vseh občanov ter skrbi za zakonitost poslovanja Občine.

V ostalih zadevah Občina Vipava nastopa kot tožena stranka oz. nasprotni udeleženec. Razen v zadevi Pondus d.o.o. Občina nima zunanjih zastopnikov.

Nepravdni postopki so glede dveh ureditev mej v k.o. Podnanos, ureditve meje v k.o. Vrhpolje, dveh primerov določitve pripadajočega zemljišča v k.o. Vipava, v upravnem postopku poteka zadeva glede nadomestnih volitev v KS Podnanos ter glede spremembe namembnosti zemljišča. V vseh teh postopkih je Občino Vipava po pooblastilu župana zastopal Martin Čibej, direktor občinske uprave.

Pravdnih postopkov je šest. Vsebina postopka glede rekonstrukcije javne razsvetljave – koncesijsko razmerje Skapin, ki je potekal pred Okrožnim sodiščem v Novi Gorici, je razveza pogodbe in nepravilna obogatitev. Občina Vipava je v predmetnem postopku s tožbo zahtevala razvezo pogodbe zaradi številnih kršitev pogodbe s strani koncesionarja, med drugim tudi zaradi širitve predmeta koncesije s prvotno dogovorjenih 591 luči na 1040 svetil, kar je posledično pomenilo preplačevanje koncesnine.

Vsebina postopka Lanthierijev dvorec – najemno razmerje Univerza v Novi Gorici, ki se vodi pred Okrožnim sodiščem v Novi Gorici, je odpoved najemnega razmerja, izpraznitev prostorov ter izstavitev zemljiškoknjižnega dovolila. Občina Vipava je v predmetnem postopku zahtevala odpoved najemne pogodbe, ki je bila med Občino in UNG sklenjena za obdobje 85 let za najemnino 2.000,00 evrov letno. Predpisi, ki so veljali v času sklepanja najemne pogodbe, so dopuščali sklepanje pogodb za določen čas, največ za obdobje pet let z možnostjo podaljšanja za dodatnih pet let. Nezakonito stanje je ugotovilo tudi Računsko sodišče RS. Postopek pred sodiščem je v teku. Občina si ves čas prizadeva, da bi z UNG uspela dogovorno rešiti medsebojna razmerja. Vse od meseca februarja 2019 pa do spomladi 2020 so neuspešno pozivali UNG, da bi sporazumno in izvensodno uredili medsebojna razmerja. Zaradi navedenega je bila Občina primorana zoper UNG vložiti tožbo. Ne glede na to pa Občina tudi tekom sodnega postopka teži k temu, da bi z UNG

medsebojna razmerja uredili na sporazumni način.

Vsebina postopka Hotel Adria – ničnost prodajne pogodbe, kjer je postopek potekal pred Okrožnim sodiščem v Novi Gorici, je ugotovitev ničnosti prodajne pogodbe in vzpostavitev prejšnjega zemljiškoknjižnega stanja. Po mnenju Občine so bile v postopku prodaje nepremičnine kršene določbe Zakona o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti. Prvostopenjsko sodišče je tožbeni zahtevek Občine zavrnilo, slednja se za pritožbo ni odločila. Postopek je pravno-močno zaključen.

Vsebina postopka Slap kanalizacija 2. faza, ki poteka pred Okrožnim sodiščem v Novi Gorici, je plačilo 179.918,52 evrov. Izvajalec s tožbo zahteva terjatev iz naslova projekta izgradnje 2. faze kanalizacije na Slapu. Po mnenju Občine izvajalec ni upravičen do plačila zneska, ki ga zahteva. V istem postopku uveljavlja Občina Vipava proti izvajalcu plačilo pogodbene kazni zaradi zamude v višini 57.005,33 evrov.

Vsebina postopka Rekonstrukcija javne razsvetljave – koncesijsko razmerje Skapin, ki poteka pred Okrožnim sodiščem v Novi Gorici, je plačilo koncesnine in izgubljenega dobička iz naslova izpadlega dela koncesnine ter stroškov rednega vzdrževanja razveze pogodbe in nepravilne obogatitve. Vrednost spornega predmeta tožnik Skapin d.o.o. ocenjuje na 221.052,25 evrov.

Vsebina postopka zaradi plačila odškodnine – Rok Jerkič, ki poteka pred Okrajnim sodiščem v Ajdovščini, je plačilo odškodnine 18.000,00 evrov iz naslova utrpele škode, ki naj bi tožniku nastala zaradi požara in posledičnega uničenja njegovega dirkalnega vozila.

Vsebina postopka Asfaltacija lokalne ceste Dobrava-Razdrto-Manče, ki poteka pred Okrožnim sodiščem v Novi Gorici, je plačilo 6.463,27 evrov. Izvajalec Asfalti Ptuj d.o.o. s tožbo zahteva terjatev iz naslova projekta asfaltacije lokalne ceste Dobrava-Razdrto-Manče.

Po mnenju Občine izvajalec ni upravičen do plačila celotnega pogodbene zneska, ki ga zahteva, saj dela niso bila izvedena v dogovorjeni kakovosti.

Postopek je zaključen, med strankama je

bila sklenjena sodna poravnava, po kateri bo Občina izvajalcu iz naslova navedene-ga projekta plačala 2.100,00 evrov.

Nekaj besed so nato namenili tudi stroškom zunanjega zastopanja, ki v mandatu 2018-2022 znašajo skupaj 54.207,47 evrov. Odvetniške pisarne, ki zastopajo Občino Vipava v sodnih postopkih, obravnavajo odvetniške storitve skladno z veljavno odvetniško tarifo. Višina odvetniških storitev je odvisna od vrednosti točke in vrednosti spornega predmeta, ki ga zahteva v posamezni tožbi.

Župan je še enkrat poudaril, da so bili občinski svetniki z odprtimi postopki seznanjeni že v letu 2020, vprašanja pa so bila postavljena tudi na različnih odborih, kjer so odgovorili v danih možnostih. Namreč, odprtih sodnih postopkov ni dovoljeno odprto komentirati in o njih razpravljati.

Svoje mnenje so podali odbori, ki so se strinjali, da je potrebno ravnati kot dober gospodar, da je bilo potrebno na podlagi ugotovitev Računskega sodišča ustrezno ukrepati, da pa bi bil dobro, da bi bil Občinski svet prej seznanjen. Do besede so prišli tudi svetniki, ki so bili mnenja, da nepregledno delovanje meče slabo luč na celotno občinsko upravo, podvomili pa so tudi v smiselnost koristi tožb, ki ne bodo nujno večje od samih stroškov, glede na to, da se nobena izmed tožb ni obrnila v prid Občine. Poudarili so, da je pomembna komunikacija in odprava vseh pogodbenih anomalij.

V drugi točki izredne seje se je Občinski svet seznanil z odprtimi inšpekcijskimi postopki Občine Vipava. Velika večina postopkov je bila že zaključenih oziroma so se končali brez posebnosti in negativnih posledic za Občino. V letu 2021 je bilo tako npr. odprtih 12 inšpekcijskih postopov, ki so se nanašali na parkirišče pri poslovljni vežici v Vipavi, potok v Ložah, ekološki otok Goče, stavbo Glavni trg 1 ter Lanthierijev park. Poleg teh pa so bili odprti postopki v zvezi s pregledom spletne strani Občine Vipava, z nadzorom spoštovanja ukrepov covid-19 ter izdajanjem soglasja k prijavljenemu obratovalnemu času.

Do sedaj so iz naslova inšpekcijskih postopkov, odprtih v mandatu 2018-2022,

plačali 15,86 evrov, ki se nanašajo na inšpekcijski postopek v zvezi s poslovljno vežico v Vipavi. Poleg tega je občina v letu 2019 plača tudi kazen dvakrat po 1.000,00 evrov iz naslova inšpekcijskega postopka, katerega predmet je bila nelegalna gradnja poti »Brge« na Gradišču pri Vipavi v preteklem mandatu 2014-2018.

S tem se je občinski svet seznanil z odprtimi inšpekcijski postopki.

38. Redna seja

Na predlaganem dnevnem redu redne januarske seje je bila druga obravnava proračuna, ki pa ni bila izvedena, ker je manjkalo deset od sedemnajstih svetnikov ter sklepčnost ni bila zagotovljena. Devet svetnikov je svojo odsotnost opravičilo zaradi zdravstvenih razlogov, ki so bili povezani zlasti s covidom-19.

2. Izredna seja

Druga izredna seja je bila sklicana za ponedeljek, 31. januarja. Na dnevnem redu so bile tri točke. Po potrditvi dnevnega reda je Goran Troha Žvokelj obrazložil glavne spremembe v 2. obravnavi Odloka o proračunu Občine Vipava za leto 2022. Spremenil se je 4. odstavek 5. člena Odloka, s katerim župan v mesecu juliju seznanil občinski svet o polletni realizaciji s pisnim poročilom ter o njej poroča Občinskemu svetu na prvi naslednji seji. Naredili so tudi popravek proračunske postavke v zvezi s pločnikom v Podnanosu proti Orehovici. Sledil je županov komentar k predlaganemu amandmaju, ki ga je podpisalo osem svetnikov, s katerim bi omejili prerazporeditve pravice porabe v posebnem delu proračuna do maksimalne višine 50.000 evrov, spremembe načrta razvojnih programov, ki se nanašajo na prerazporeditve določenih kontov, pa do višine 20.000 evrov. Z amandmajem bi investicijsko dokumentacijo za investicijske projekte potrjeval Občinski svet. Župan je poudaril, da bi se s predlaganim amandmajem investicije premikale počasneje, pod vprašaj pa bi bili postavljeni tudi razpisi, ki so časovno omejeni. Predlagatelji amandmaja so svoj predlog podprli z besedami, da skušajo s tem amandmajem preprečiti morebitne nestrokovne in lahkomišelnosti odločitve. Župan je ponov-

no dejal, da na ta način otežujejo izpolnjevanje proračuna in ne obratno. Amandma je bil z glasovanjem potrjen. Takoj zatem pa so svetniki z glasovanjem potrdili tudi sam proračun.

V drugi točki je občinski svet obravnaval Sklep o letnem načrtu ravnanja z nepremičnim premoženjem Občine Vipava. Letni načrt ravnanja z nepremičnim in premičnim premoženjem se lahko spreminja in dopolnjuje. Spremembe in dopolnitve za nepremičnine so v posamični vrednosti do 20.000 evrov in za premičnine v posamični vrednosti do 10.000 evrov. V primeru spremenjenih prostorskih potreb, ki narekujejo tudi hiter odziv, lahko župan sklene pravni posel, ki ni predviden v tem načrtu ravnanja z nepremičnim premoženjem. Občinski svet je Sklep soglasno potrdil.

V zadnji točki so govorili o Programu športa v občini Vipava za leto 2022. Letni program športa zagotavlja, da bo Občina Vipava v proračunu za leto 2022 izvajalcem športnih programov namenila določen obseg finančnih sredstev za izvajanje programov športa, ki se (so)financirajo iz javnih sredstev. Predvidenih je 77.000,00 evrov, ki se razdelijo v 8 kategorij: pristočasna športna vzgoja otrok in mladine (10,13%), športna vzgoja otrok in mladine, usmerjenih v kakovostni in vrhunski šport (24,16%), kakovostni in vrhunski šport (25,32%), športna rekreacija (15,06%), šport starejših (1,04%). Razvojne dejavnosti v športu, izobraževanje strokovnih kadrov (3,77%), prireditve (10,52%) ter delovanje športnih društev (10%).

S strani svetnika je bila podana pobuda, da bi tokrat drugače oblikovali in razporedili sredstva, kot so bila športnim društvom namenjena v preteklem letu. Računsko sodišče RS je v revizijskem postopku ugotovilo, da takratni odlok ni bil usklajen z Zakonom o športu, trenutni pa je in zaje-ma kriterije, merila in kategorije oziroma programe športa, ki jih slednji predvideva. Športna zveza Vipava je bila zaprosena za podajo soglasja k sprejemu predlaganega sklepa, kar je tudi storila na svoji seji.

Program športa je šel na glasovanje, svetniki so predlog podprli.

O projektiranju cest

Pravilnik o projektiranju cest po prometno-tehnični razvrstitvi ceste razvršča glede na prometno funkcijo v daljinske ceste (DC – avtocesta, hitra cesta, glavna cesta), povezovalne ceste (PC – glavna cesta, regionalna cesta), zbirna cesta (ZC – regionalna cesta, lokalna cesta) in dostopne ceste (DP – lokalna cesta, javna pot).

Cestišče je del cestnega sveta med obema notranjima robovoma brežin vkopa ali nasipa in ga sestavljajo:

- vozišče (prometni in robni pasovi)
- prometni pasovi za udeležence brez motorja (kolesar, pešec, drugo ...)
- neprometni pasovi (razdelilni pasovi med smernima voziščema ali med voziščem in ostalimi prometnimi pasovi ter pasovi za mirujoči promet)
- vzdolžne površine za zaščito vozišča (bankina) in
- vzdolžne površine za zaščito in zagotavljanje funkcionalnosti cestišča (berme).

Vozišče sestavljajo prometni pasovi za vozila in robni pasovi z zadostnim zračnim prostorom za zagotavljanje gibanja vozil (prometni profil) in varnosti prometa (prosti ali svetli profil).

Prometni pasovi za motorna vozila so:

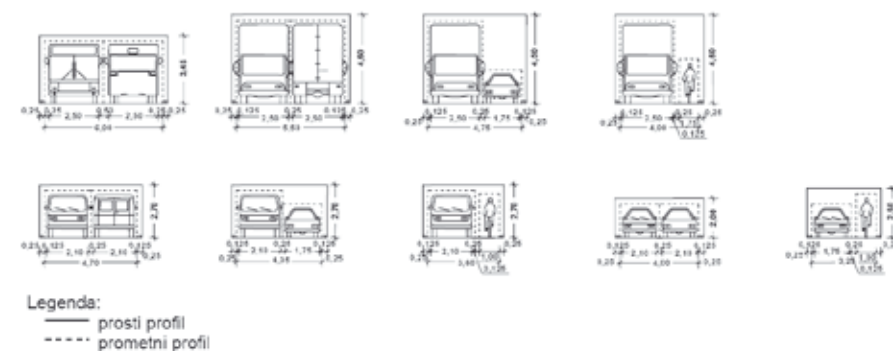
- vozni pasovi (po eden, dva ali več v enim smeri),
- prehitevalni pasovi (po eden v eni smeri)
- dodatni pasovi za počasna vozila in posebne namene (avtobus in taksi) ter
- dodatni pasovi za izključevanje ali vključevanje ter menjavo prometnih tokov (pri priključkih in v križiščih).

Pri določitvi samih geometrijskih elementov osi ceste je potrebno upoštevati več kriterijev. Širine posameznih prometnih pasov na vozišču temeljijo na vozni hi-

Tabela 4: Standardizirane širine prometnih pasov za tekoči motorni promet

Vozna hitrost [km/h]	Širina tipičnega vozila [m]	Bočni gibalni prostor [m]	Širina voznega pasu [m]
30, 40 ali 50	2,50	0,25	2,75
60 ali 70	2,50	0,50	3,00
80 ali 90	2,50	0,75	3,25
100 ali 110	2,50	1,00	3,50
120 ali 130	2,50	1,25	3,75

Slika 5: Dimenzije prometnih profilov za tipične sestave tipičnih vozil pri zelo majhni vozni hitrosti (40 km/h)

trosti in na prometni količini posameznih vrst udeležencev v prometu na cesti. Na širino prometnega (voznega, prehitevalnega, dodatnega) pasu za motorni promet vplivata tipično vozilo in vozna hitrost, ki se odražata v širini bočnega gibalnega prostora. Na ostalih cestah, ki so grajene za manjše prometne zahteve, se uporabljajo širine, odvisne od tipičnih uporabnikov ceste.

Širina voznega pasu mora biti enaka na celotni dolžini cestnega odseka, razen v predoru in v območju obstoječe zazidave v naselju. Ceste z manjšo količino prometa za enosmerni ali dvosmerni promet z izogibališči imajo vozni pas minimalne širine 3,50 m.

Dimenzija tipskega prečnega profila cestišča se določi za vrsto ceste, prometno obremenitev in projektno hitrost. Te dimenzije se lahko v naselju spremenijo zaradi dodatnega pločnika, kolesarske stete, pasu za javni promet, pasu za parkiranje ob vozišču, stranskega ločilnega pasu in zaradi dodatnih elementov cestišča, ki so vključeni v oblikovanje ceste, in zaradi varstva okolja.

V Občini Vipava je najbolj (poleg hitre ceste) prometna cesta državna cesta, ki teče skozi Vipavo: Gre za regionalno cesto z oznako R2-444. Skladno s pravilnikom sodi ta regionalna cesta v kategorijo povezovalnih cest, kjer je povprečni letni dnevni promet (PLDP) > 5000 vozil na dan. Projektna hitrost je 70 km/h, vozni pas je širine 3 metre, robni pas pa 0,25 m. Celotna širina vozišča je tako 6,5 m.

Poleg dveh regionalnih cest je v Občini Vipava 15 lokalnih cest, ki so ceste, namenjene povezovanju naselij v občini z naselji v sosednjih občinah, naselij ali delov naselij v občini med seboj in ceste, pomembne za navezovanje prometa na ceste enake ali višje kategorije. Na teh dostopnih cestah so projektne hitrosti nižje, povprečni letni dnevni promet je manj kot 5000 vozil na dan, zato se vozni pasovi tu predvidoma projektirajo do širine 2,75 m.

Na projektiranje cest vpliva več dejavnikov, ključno pa je, ne le da se zagotovi zgolj prometno-tehnična uspešnost, temveč tudi prometna varnost, skladnost z okoljem ter gospodarnost same investicije.

Obvestilo o spremenjenem prometnem režimu

Občane pozivamo, naj med obdobjem, ko se izvajajo dela zaradi rekonstrukcije lokalne ceste Vipava-Vrhopolje, upoštevajo s prometno signalizacijo urejen prometni tok in naj uporabijo urejen obvoz čez Duplje in naj NE uporabljajo poti čez gradbišče, ki je namenjena izključno gradbišču ter lokalnim prebivalcem in naj NE uporabljajo poljskih poti, saj te niso namenjene tovornemu in osebnemu prometu, temveč zgolj dostopu do kmetijskih zemljišč. Dela na območju popolne zapore med Vipavo in Vrhopoljem naj bi bila dokončana do konca februarja oziroma v začetku meseca marca. Občane prosimo za strpnost in dosledno upoštevanje spremenjenega prometnega režima.

Evropski teden preprečevanja raka materničnega vratu

Od 17. do 23. januarja 2022 je potekal 16. Evropski teden preprečevanja raka materničnega vratu. Rak materničnega vratu je med raki izjema, saj o njem vemo dovolj, da lahko preprečimo skoraj vsak nov primer tega raka. Če je dekle cepljeno proti HPV in se po 20. letu starosti redno udeležuje presejalnih pregledov, je verjetnost, da bo zbolela s tem rakom, izjemno majhna. V Sloveniji imamo organiziran populacijski presejalni program za zgodnje odkrivanje predrakavih sprememb materničnega vratu (DP ZORA) že od leta 2003.

V državnem programu ZORA si želimo, da bi pregledanost preseгла ciljnih 70 % v vseh slovenskih občinah. V občini Vipava je bila 3-letna pregledanost na dan 30. 6. 2021 77,6 %, kar je nad ciljno vrednostjo in nad slovenskim povprečjem. Med 212 občinami je to 38. največja pregledanost. Lansko leto je bila pregledanost v občini Vipava 74,7 %, kar je bila 36. največja pregledanost med vsemi občinami. Podrobnejši podatki o pregledanosti so dostopni na spletni strani Onkološkega inštituta.

Ob Evropskem tednu boja proti raku materničnega vratu so na Onkološkem inštitutu Ljubljana v besedi in sliki povzeli dogajanje v programu ZORA v preteklem letu ter pripravili naslednja ključna sporočila.

Program ZORA rešuje življenja tudi v času pandemije covid-19!

Za razliko od nekaterih drugih preventivnih zdravstvenih dejavnosti program ZORA tudi v času pandemije vse od maja 2020 dalje deluje neprekinjeno. In kljub vsem starim in novim pandemskim izzivom je bila v letu 2021 udeležba žensk v programu ZORA podobna kot pred pandemijo covid-19.

Ne odlašajte s preventivnim pregledom z brisom materničnega vratu pri svojem izbranem osebnem ginekologu. Če ste stare med 20 in 64 let in je od zadnjega pregleda minilo tri leta ali več, se naročite na pregled same. Odzovite se na vabilo, če ga prejmete. V Sloveniji letno odkrijemo in uspešno zdravimo okrog 1.600 predrakavih sprememb materničnega vratu visoke stopnje in s tem učinkovito preprečujemo

nastanek raka materničnega vratu.

Še posebej k rednim presejalnim pregledom ZORA pozivamo mlade ženske v starosti 20–39 let, pri katerih smo v letu 2021 odkrili okrog 6–7 % manj predrakavih sprememb materničnega vratu visoke stopnje (CIN2+) kot v času pred pandemijo. Poskrbite za svoje zdravje celostno, tudi v času pandemije, in se udeležite preventivnega pregleda kljub različnim izzivom, ki jih pred vse nas postavlja pandemija. Vaše zdravje je pomembno tako za vas kot vašo družino in vse, ki jih imate rade.

Ne odlašajte s klicem izbranemu osebnemu ginekologu, če posumite, da imate znake, sumljive za raka materničnega vratu. Rak, odkrit v začetnem stadiju, je zelo dobro ozdravljiv in ženska lahko po zdravljenju živi polno življenje.

Lep pozdrav v skupni skrbi za zdravje slovenskih žensk,

doc. dr. Urška Ivanuš, dr. med., vodja Državnega programa ZORA

Neumorni umetnik meseca - manjkajoči angelček

Rek, da »delo krepi človeka«, poznajo tudi tisti, ki neumorno delajo škodo po urbanem delu Vipave in njeni okolici.

Teško pričakovana zgibanka o Gočah

Krajevna skupnost Goče je v sodelovanju z Zavodom za varstvo kulturne dediščine, OE Nova Gorica, pripravila prvo zgibanko o Gočah. Namenjena je vsem, ki bi želeli pridobiti kakšno koristno informacijo o našem kraju. V zgibanki so na kratko opisane glavne znamenitosti Goč, kot so cerkev Sv. Andreja, pokopališče s kapelo božjega groba, oltarna znamenja, Pangerc pil, cerkev Marije Snežne na Obeluncu, Osnovna šola in rojstna hiša Ivana Mercine. Vse ključne znamenitosti so označene tudi na zemljevidu, prav tako pa tudi nekateri lokalni ponudniki vina, medu, suhomesnatih izdelkov, domači ustvarjalci unikatnih izdelkov ter nove namestitvene možnosti. Zgibanka je trenutno na voljo v dveh jezikovnih različicah, slovenščini in angleščini. Njen izid je omogočila Zavarovalnica Triglav, OE Nova Gorica, za oblikovanje in pripravo za tisk pa sta poskrbeli Urška Černigoj in Tea Goljevšček. Vsem, ki so sodelovali pri tem projektu, se najlepše zahvaljujemo.

Zgibanka je na voljo obiskovalcem Goč v

novih predalčnikih ob Osnovni šoli in na parkirišču ob pokopališču. Zgibanko in lepo misel skupaj s sedmo in osmo kitico Prešernove Zdravljice pa je ob kulturnem prazniku prejelo tudi vsako gospodinjstvo

na Gočah. Ne le ta dan, naj bo tudi cel mesec in celo leto polno kulture v naših srcih in v naših odnosih.

Karla Ferjančič

Sončno vreme privabilo na pohod Spoznajmo Goče

Za popestritev kulturnega praznika je Krajevna skupnost Goče organizirala pohod Spoznajmo Goče in okolico. Zbrali smo se ob 10. uri pri Osnovni šoli na Gočah. Pot nas je vodila čez Bešence proti Erzeltu in na Tabor, kjer nas je čakal prvi postanek z lepim pogledom na Vipavsko dolino, dolino Branice, Kras in tudi na Alpe. S Tabora smo se podali do ostankov partizanske bolnice Vera in nato na razgledno točko vinarstva Benčina, kjer je bil postanek za malico in prijeten klepet na soncu. Nato smo se podali na Lukovnik – hrib nad Dolino Branice na meji med Vipavsko dolino in Krasom. Po kratkem postanku, ki je nudil pogled proti Štanjelu, smo se po gozdni poti spustili v dolino ter se nato usmerili nazaj proti Gočam. Pot nas je vodila med goškimi vinogradi do cerkvice Marije Snežne na Obeluncu. Tam smo s skupinsko sliko zaključili en lep pohod. Sončen dan in kultura sta nas lepo povežala.

Anja Godnič

Romarski pohod v spomin na duhovnika Antona Štrancarja

Hladno, a lep dan obetajoče zgodnje nedeljsko jutro 16. januarja je v Podbrje blizu Podnanosa privabilo nekaj več kot dvajset pohodnikov. Tu se je namreč začel prvi Romarski pohod Antona Štrancarja, šembiškega župnika, ki bi ravno 15. januarja letos dopolnil 100 let.

Anton Štrancar je eden tistih duhovnikov, ki je, kjerkoli je deloval, za seboj pustil bogato duhovno in materialno zapuščino. Rodil se je 15. januarja 1922 na Planini pri Ajdovščini in bil leta 1947 posvečen v duhovnika. Po dvoletnem upravljanju župnije Dolenji Novaki je sedemintrideset let, do leta 1986, služboval v Tolminu, takrat pa prišel v Podnanos in tu ostal do svoje upokojitve leta 2005. Zadnja leta je preživel v Ajdovščini in vse do svoje smrti 8. julija 2015 po svojih močeh pomagal pri pastoralni župnije Šturje. Pokopan je na pokopališču na Sveti Gori.

O izjemni osebnosti Antona Štrancarja je ob njegovi smrti avtor zapisal: »Gospod Štrancar v delovni halji in s čepico na glavi je bil vedno na razpolago za vsakršno pomoč, preudaren nasvet tako v pisarni ali preprosto med ljudmi, zlasti pa je bil blizu ljudem v vsakršni stiski. Tudi g. Štrancar s samokolnico ali preobloženo prikolico na »hrošču« ali na zidarskih odrih ob zidarjih ali drugih mojstrih je bila podoba in pojem »tolminskega župnika«.

Tudi ob premestitvi iz Tolmina v Vipavsko dolino ga je pričakalo veliko dela. »Zidarska žilica« in zavedanje, da ima obnova ruše-

vin mnogih cerkva v okolici Šembida ne samo materialno, ampak tudi duhovno razsežnost, sta botrovala Štrancarjevi izjemni zapuščini v župnijah Podnanos, Lozice in Podraga. V devetnajstih letih svojega delovanja je ob pomoči mnogih faranov iz ruševin dvignil ali obnovil cerkve: sv. Socerba nad Podrago, sveto Trojico nad Orehovico, cerkvico Božjega groba na Lozicah, Marijo Magdaleno v Otoščah, sv. Hieronima na Nanosu, sv. Nikolaja v pobočju Nanosa in sv. Kozma in Damijana v Podbrjah.

Tako se je rodil Romarski pohod Antona Štrancarja. O tem, kako je »beseda dala

besedo«, nam pove eden izmed pobudnikov, Egon Stopar:

»Kakšno leto in pol bo tega, ko mi je žena Alenka ob zajtrku omenila, da je na vsakoletnem druženju nekdanjih pevk MePZ Stanko Premrl (oldtajmerke si pravijo) Andreja »Barakova«, sedaj »Ljalna« iz Podrage, predlagala idejo o pohodu med cerkvami, ki jih je za časa službovanja v Šembidu obnovil župnik Anton Štrancar.

Ker mi je spoznavanje našega domačega okolja že dolgo eden od najljubših hobijev, se mi je predlog zdel v trenutku zelo zanimiv, zato sem že isti dan v priljubljeni spletni aplikaciji zarisal možno traso »ul-

tratraila« po Andrejini ideji. Z Alenko sva ga poimenovala RUTAŠ – Romarski ultra trail Antona Štrancarja. Da ne bi ostalo samo pri ideji, sva v nedeljo, 18. 10. 2020, že krepko pred 6. uro zjutraj parkirala avto pri cerkvi sv. Kozma in Damijana v Podbrjah in jo ob razsvetljavi naglavne svetilke mahnila k cerkvi sv. Socerba. Potem preko Orehovice k sv. Trojici, pa mimo cerkve sv. Frančiška Ksaverija na Lozicah do cerkve Marije Magdalene. Pa na vrh Rebrnic in po položni poti do sv. Hieronima, nato mimo lovske kočice in korita do cerkvice sv. Nikolaja. Na koncu še

spust do Šembida, do župnijske cerkve sv. Vida in do avta v Podbrjah.

Tako sva opravila Romarski pohod Antona Štrancarja in dobro leto kasneje, v dneh ko se je bližal 15. januar 2022, ko smo se spominjali 100. obletnice rojstva našega župnika, sva z Alenko poklicala Andrejo in skupaj smo sklenili, da zamisel obudimo ter k pohodu privabimo vse, ki bi jim bila ideja všeč in bi se čutili dovolj v formi za to romanje.«

Dobrih 30 kilometrov dolga pot s premaganimi 1500 »višinci« je bila za marsikoga

res velik zalogaj. Toda v izjemni družbi, ob pogovoru, počitku ob cerkvah, kjer smo prisluhnili kratkim vsebinam iz zgodovine cerkva, molitvi, občudovanju prekrasnih razgledov na našo preljubo Vipavsko in še čem smo preživeli čudovit dan. Vseskozi pa nas je spremljala tudi prijetna misel, da z obiskom vseh teh cerkva ohranjamo spomin na izjemnega duhovnika, ki jim je z obnovo ponovno vdahnil življenje.

Hvala Alenka, Andreja in Egon za idejo in izvedbo.

Bojana P. Kompara

Na praznični dan v kulturni hram

Po zgledu nacionalnih kulturnih ustanov smo tudi v Podragi na Prešernov dan povabili sokrajane v naš kulturni hram, vaško knjižnico. Običajno je knjižnica odprta ob četrtnih.

Dnevu primerno smo izpostavili Prešernove poezije in ostalo knjižno gradivo, povezano z njim. Spomnili pa smo se tudi 100-letnice rojstva Karla Destovnika – Kajuha.

Obiskovalci so lahko pobrskali med več kot 4200 knjižnimi naslovi. Posebno zanimanje so vzbudile najnovejše pridobitve, to je več kot 70 knjižnih uspešnic zadnjih let. Najmlajši so se pozabavali z risanjem

in barvanjem portretov Franceta Prešerna in si skupaj s starši z zanimanjem ogledovali pestrost otroških knjig. Tretješolka Lucija pa je poskrbela za pravo kulturno dogajanje in zrecitala dve pesmici.

Bilo je lepo, spontano druženje ob knjigah in obujanju spominov na delovanje knjižnice in kulturno udejstvovanje Podražanov v preteklosti.

Naš kulturni dan smo zaključili z zavedanjem, da moramo spoštovati in nadaljevati delo naših prednikov. Vaška knjižnica

res ni velik kulturni center, a imamo nekaj, česar nimajo vsi, to pa je več kot 150-letna tradicija knjižničarstva v Podragi.

Jurka Lozej

Divji začetek leta

Leto 2022 se je začelo precej divje. Celoten mesec januar je bil zaznamovan s karantenami in covid ukrepi.

Učenci smo se seznanili z različnimi načini šolanja. Od tega, da smo bili doma mi, do tega, da je bila na daljavo prisotna učiteljica. Zaradi pozitivnih učencev smo bili v okrnjeni zasedbi in smo se samotestirali vsak dan. Precej naporno je bilo slediti nenadnim spremembam urnika in vsem nadomeščanjem ter hitremu spreminjanju ukrepov.

Zaradi pogostih karanten in menjavanja učiteljev smo občasno izgubili motivacijo za učenje in težko sledili ter razumeli snov. Odpadli so izleti, saj bi bila izvedba zaradi vseh ukrepov zahtevna.

Kljub vsemu smo uspešno zaključili tako nenavadno polletje. Upamo, da se v bližnji prihodnosti korona situacija umiri in bomo lahko bolj umirjeno hiteli koncu šolskega leta naproti.

Novi virus, ki danes ni več tako nov, je v zadnjih letih povzročil velike spremembe v svetu. Tudi učenci smo imeli takšne in drugačne težave. Ali pač ne?

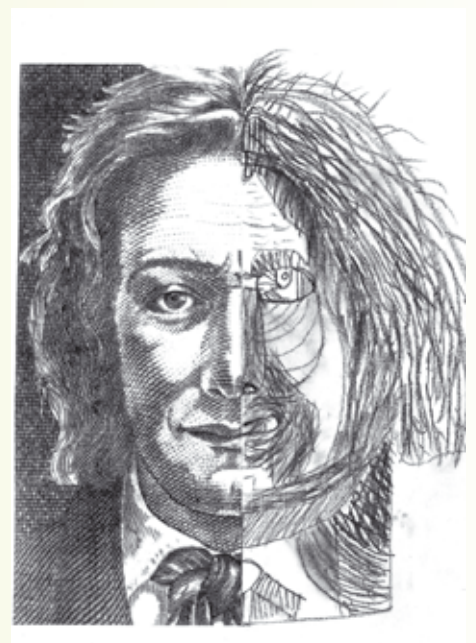
Na Osnovni šoli Draga Bajca Vipava smo z anketo pridobili različne podatke in odgovore.

Veliko učencev si želi nazaj v šolo na daljavo, saj pravijo, da je bilo tako lažje pridobiti boljše ocene in da je boljše vplivala na njihovo učenje. Večina učencev ni imela težav s šolanjem na daljavo, a verjamejo, da so učitelji s tem imeli veliko dela.

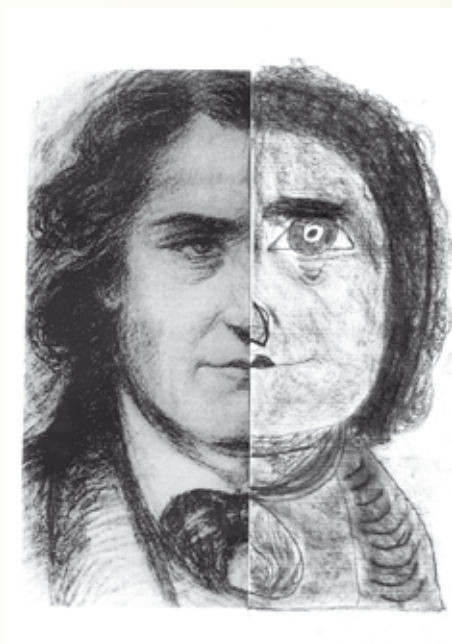
V zadnjih nekaj mesecih pa se je na šolah pojavila velika zmeda, saj se je covid širil zelo hitro. V tem času ga je veliko učencev že prebolelo, za tiste, ki ga v zadnjih 45-ih dneh niso preboleli, pa velja testiranje 3-krat na teden. Učenci s tem niso najbolj zadovoljni in menijo, da je nadležno, a se zavedajo, da je to potrebno za zdravje sebe in drugih.

Učenke izbirnega predmeta Vzgoja za medije – tisk (8. razred)

Portrete Prešerna so ustvarili učenci 2. razreda

Beseda ob Prešernovem dnevu

V letošnjem šolskem letu smo doslej ohranili pouk v šolskih prostorih, kar je za vse pomenilo pravo olajšanje po vsem delu na daljavo. Letošnja oblika dela je torej sporočilnost besede sprostila, omilila njeno togost, ji dodala živost in ustvarjalnost, jo obarvala s čustvi in jo ohranjala v medsebojnem odnosu.

Pomenu besede je bil namenjen letošnji posnetek kot prireditve ob kulturnem dnevu (<https://www.os-vipava.si/2022/02/beseda-ob-presernovem-dnevu/>), ki so ga učenci pripravili pod mentorstvom učiteljic Nadje Rodman Koradin in Tee Furlan.

Predstavljena je bila beseda z otroškimi očmi, saj sta besedi *Cipsipilipsipilonika* in čokolada preprosto »dolgi« in »sladki«. V ljudskem slovstvu je beseda nemalokrat začarala, spremenila – o tem pripoveduje ljudska pripovedka *Volkodlak*, ki so jo učenci posodobili v dramskem prizoru. Pozornost smo poglobili z besedami pesnikov, ki pravijo, da beseda ljubi in da živi med nami, če si tega želimo. Besedo lahko ustvarjamo, kot so jo ustvarjali učenci 8. a razreda ob delavnici v okviru projekta SKUM s pesnikom Vanjo Peganom, kjer so nastali haikuiji. Ilustracije zanje na pra-

vem riževem papirju pa so učenci izdelali na delavnici z umetnico Anko Kočevar. Ob zaključku smo zaposleni recitali Pavčkove *Preproste besede*, prvošolci pa so nas spomnili na tiste preproste besede, ki jih najdete v košu lepih besed.

Z letošnjo prireditvijo smo skušali poudariti pomen besed, ki se morda še vedno skrivajo za obraznimi maskami, a upamo, da tako ne bo več dolgo. V želji, da bi vas besede hrabrile, bogatile, dopolnjevale in veselile, vam čestitamo ob slovenskem kulturnem prazniku.

OPZ Poke

8. razred

PŠ Podnanos

IP GKL

1. razred

1. razred

Prvošolčki niso še tako večji besednega izražanja, saj so v prvem polletju šele pogumno zakorakali vsem zapisanim učencim naproti. Se pa lažje izrazijo z nebesdnimi prvinami. Učenci 1. a in 1. b razreda so se z učiteljico Andrejo Žorž ob slovenskem kulturnem prazniku spomnili na različne ustvarjalce. Pri likovni umetnosti

so si ogledali mnogo knjig in ugotovili, da ilustratorji ustvarjajo na veliko zanimivih načinov. Prav posebno so jih pritegnile slikanice ilustratorke Lile Prap. Na podoben način so poskusili tudi sami izraziti svojo domišljijo. Pri delu so se zelo zabavali, se malce umazali, predvsem pa so se imeli zelo lepo.

Z besedami se učenci srečujejo na vsakem koraku. Naj gre za napise na tablah, v učbenikih, knjigah ali v pogovorih med sovrstniki, z učitelji, ostalimi zaposlenimi. Z njimi izražajo svoja mnenja, poglede, zanimanja ... Pod mentorstvom učiteljice Urške Kumar so nastali tudi naslednji zapisi, ki so ocene umetnostnih besedil.

Ocena knjige: Kot v filmu

Izpod peresa Vinka Möderndorferja je leta 2013 nastal mladinski roman, ki nosi naslov *Kot v filmu*. Izšel je pri založbi Mladinska knjiga in je še eno delo na avtorjevem dolgem seznamu različnih zgodb, pesmi, iger in filmov.

Zvrst besedila je prozna in se deli na 31 poglavij z zanimivimi naslovi. Kot nekatera druga avtorjeva mladinska dela tudi to govori o težavah otrok in mladostnikov, glavna tema besedila so namreč družinski odnosi in težave.

Glavni literarni junak je skoraj dvanajstletni Gašper. Je pameten in radoveden fant z bujno domišljijo. Rad gleda filme, raziskuje preko spleta in se preko »skajpa« pogovarja s sošolko Tino. Žal pa v šoli ni priljubljen, pogosto je tarča šolskih nasilnežev. Za povrh pa je tudi doma zadnje čase vse narobe, mama postaja vse bolj nesrečna, oče pa je pogosto odsoten. Nekega dne mora Gašper po nepričakovanem preobratu doma za nekaj časa živeti k prijazenemu, a dokaj nenavadnemu prijatelju staršev. Vendar pa se mu kmalu razkrije nepričakovana skrivnost ...

Pripoved je prvoosebna. Jezik je večinoma knjižni, vendar avtor starosti glavne

ga junaka primerno doda tudi slengovske besede. Teh besed je ravno dovolj, da lepo poživijo besedilo, a bralca ne motijo in je zgodba zaradi tega še vedno lahko berljiva. Avtor je v Gašperjevih mislih uporabil zanimivo in bogato besedišče, ki vsebuje tudi nekaj dolgih in zapletenih besed.

Gašperjeva zgodba nas uči, kako pomembni so dobri odnosi v družini, saj prepripi med Gašperjevimi starši dajo misliti mlademu bralcu in ga navdajo s hvaležnostjo za dobre družinske odnose.

Knjiga bo vsč mladim bralcem Gašperjeve starosti, prav tako ni v njej nič neprimerne tudi za mlajše bralce, hkrati pa je slog pisanja takšen, da zgodba pritegne tudi nekoliko starejše knjižne navdušence. Tistega, ki bo knjigo vzel v roke, bo očaral tudi Gašperjev pameten značaj s smislom za humor in zabavnimi teorijami ter številna presenečenja in preobrti.

Literarno delo je edinstvena mešanica zabavne pripovedi in pomembnega sporočila, ki je vmešano v zgodbo in predstavlja no mladim bralcem na zanimiv način.

Eli Kalc, 8. c

Ocena knjige: Skrivnost rdeče hiše

Kriminalni roman *Skrivnost rdeče hiše* je

1. razred

nastal kot plod domišljije pisatelja Alana Alexandra Milna, ki ga bolj poznamo po njegovem Medvedku Puju. Edina kriminalka zgoraj navedenega pisatelja je izšla leta 1922 pri založbi Penguin Books. Slovensko različico je prevedel Branko Gradišnik, izšla pa je leta 1979 pri Mladinski knjigi.

Besedilo je prozne narave. Opremljeno je s spremno besedo prevajalca in dvaindvajsetimi poglavji, ki so označena tako s številkami kot tudi s posameznimi naslovi.

V knjigi ni preskokov med preteklostjo in sedanostjo, zato je delo lahko berljivo in razumljivo. Prav tako je način pisanja lahko sploh če dodamo predpostavko, da je besedilo kriminalka. Avtor je delo napisal tako, da nas ne pusti predolgo v napestosti, zato je branje precej sproščujoče.

Tema prebranega umetnostnega besedila, v katerem zgodbo opisuje tretjeosebni pripovedovalec, je kriminalna. Dogajanje se skozi cel roman namreč vrti okoli umora v mirni podeželski vili.

Rdeča hiša je skupnost, ki jo je ustanovil Mark Abbot z namenom, da bi ob vikendih na mirno britansko podeželje prihajali različni umetniki in se v njegovi vili družili, ukvarjali s športnimi aktivnostmi in počeli še marsikaj drugega. Solastnik

hiše je Markov bratranec Cayley, ki mu pomaga pri vodenju računov. Ko Marka obišče brat Robert iz Avstralije, se zgodba zaplete. Tako se vrh zgodi na začetku romana in se proti koncu razpleta. Obisk brata se hitro konča z glasnim pokom, mrtvim Robertom in izginulim Markom. V svojo zmedo se zaplete še Antony Gillingham, ki je nič hudega sluteč prišel v Rdečo hišo obiskat svojega prijatelja Billa. Čeprav se znajde na napačnem kraju ob napačnem času, se njegovo spretno detektivsko opazovanje in logično povezovanje na koncu izkažeta še za precej koristna. Odloči se, da s svojim prijateljem na skrivaj razišče

umor in kaj hitro odkrijeta veliko družinskih skrivnosti bratrancev, o katerih Bill ni imel pojma, čeprav je vilo obiskoval vsak vikend. Konec te kriminalne pustolovščine se zaključí z majhnim preobratom, zaradi katerega je vredno knjigo prebrati.

Jezik v romanu ima arhaične vrline in prav zaradi teh je branje zelo zanimivo, saj te še bolj potegne v čas pred sto leti. Zgodba ima veliko preobratov, ki nenehno preseñeñajo, prav tako pa zelo zanimiv zaključek.

Bralec ob zaključku dela *Skrivnost rdeče hiše* ostane odprtih ust. Primerno je tako

za mlade kot tudi starejše bralce, saj dogodki niso preveč olepšani, da jih starejši ne bi mogli brati, hkrati pa tudi niso tako kruti, da ne bi bili primerni za najstnike.

Ob branju bralec uživa ob napetostih in avtorjevem načinu pisanja, zaradi katerega ne obžaluje, da je knjigo vzel v roke.

Po branju ugotovimo, da ne moremo vsem zaupati in da nas lahko za vsakim vogalom čaka sovražnik, tudi če ga ne pričakujemo. Nikoli namreč ne vemo, kako bo naše zaupanje izkoriščeno in koliko oči nas na skrivaj opazuje.

Laura Fabjan, 9. c

Čudovit teden v Španiji

Tako bi lahko najkrajše strnili doživljanja sedmih dijakin Škofjske gimnazije Vipava, ki so teden od 29. januarja do 5. februarja preživele na izmenjavi v okviru projekta Erasmus+ Europe, our Future v Sevilji. Naslovna tema srečanja, Spol (Gender), je na šoli IES San Isidoro združila dijakke in dijakinje iz štirih držav: poleg Slovencev in gostiteljev Špancev še Grke in Francoze. Konec marca bo naša šola gostila 4., zadnje srečanje tega projekta.

In kaj o izmenjavi, temi, hrani, Špancih, Sevilji in še čem menijo dekleta?

Veronika Štrekelj Istenič: »Ko smo priletele v Seviljo, smo že na letališču srečale svojo »host family«. Imele smo cel vikend, da smo se lahko družili, preden se je začel program. Njihova kultura se precej razlikuje od naše, še posebej njihov način življenja. Vendar sem se hitro navadila. Rada spoznavam nove kulture in priznam, da mi je bila njihova res všeč.

Zelo mi je bila všeč tudi tema izmenjave

(spol). Izvedela sem veliko novega, tema pa je nasploh tako aktualna, da smo lahko veliko debatirali in tako preizkusili tudi svoje znanje angleščine.

Cel teden smo spoznavali Seviljo in okolico. Ogedali smo si katedralo, akvarij in mnoge prekrasne znamenitosti ter tudi njihov tradicionalni ples flamenko. Naravnost neverjeten je bil, njihova energija, vse je bilo enkratno.

Srčno upam, da se bomo imeli možnost še kdaj se srečati in komaj čakam, da se vidimo v Sloveniji. Nestrpno odštevam dneve.«

Karin Uršič: »Na izmenjavi je bilo veliko odličnih priložnosti spoznati nove prijatelje in videti lepote Sevilje. Najbolj mi bosta v spominu ostali odprtost in prijaznost dijakov in tudi celotne družine, ki me je gostila. Coral, moja gostiteljica, je skupaj z družino vsak dan poskrbela, da sem videla mesto, se imela lepo, poskusila španske dobrote. Kljub šolskemu delu je

večino časa preživela z mano in mi predstavila svoje prijatelje, s katerimi smo se odlično povezali. Čeprav Coral ne pride na izmenjavo v Slovenijo, pa je rekla, da si me zelo želi obiskati in raziskati Slovenijo. Res upam, da bova ohranili stik.

Tema izmenjave, spol, mi je bila zanimiva, saj sem lahko videla poglede sovrstnikov na teme, o katerih se navadno ne razpravlja. Sama predavanja so bila kdaj zelo dolga, debate pa so še prehitro minile, saj smo se res vživeli v temo in med sabo razpravljali o različnih stališčih in pogledih.«

Tonija Kobal: »Kakor že naslov pove, je bilo res čudovit teden, ki sem ga imela še z nekaj drugimi dijakinjami priložnost preživeti v Sevilji. V čudovitem mestu s še bolj čudovitimi ljudmi. Že takoj, ko smo stopile z letala (in se kar precej nerodno poskušale samostojno slikati), nam je skupina Špank ponudila pomoč in tako so nastale prve fotografije, ki so nakazovale šele začetek prelepih trenutkov. Na letališču smo naleteli že na prvo razliko med narodi, nismo namreč vedeli, ali naj se pozdravimo le s stiskom roke (kot smo tega vajeni v Sloveniji) ali pa se raje objamemo, kot to delajo v Španiji, kar je seveda privedlo do nasmeškov in led je bil prebit.

Ko sem skupaj s svojo nadomestno družino prišla v mesto, sta me prijetno presenetili njihova toplina in popolna odprtost do tujcev. Hrana je nadvse okusna, za vsakega se najde kaj. Kdor ima raje slano, lahko poskusi tortillo de patatas in zelo značilen pršut po imenu jamon (hamon), prav tako pa se najdejo tudi sladice za nas bolj sladkosnede, in sicer churrosi (ocvrtro testo, ki ga potem pomakajo v vročo čokolado) ter druge dobrote. Arhitektura v Sevilji je dih jemajoča, barvni okvirji vrat

in oken hiš ter večinoma lepi grafiti krasijo vse ulice.

Zagotovo mi je bilo všeč primerjati značilnosti šolanja med državami oziroma na splošno rutino, ki jo imamo dijaki v različnih državah po Evropi. Tako sem na primer izvedela, da imajo v Franciji šolo od 8.00 zjutraj do 18.00 zvečer ter da se, na našo veliko srečo, pouk v Španiji začne ob 8.15.

Kar pa se tiče tem, o katerih smo razpravljali, smo skupaj ugotovili, da ima Slovenija dokaj dobro urejena nekatera področja enakosti (moški : ženske), a niti približno ni najbolj odprta za pravice homoseksualnih ljudi. Preprosto uživala sem v delavnicah, ki nam jih je pripravil nekdanji profesor s španske šole in nam na tak način poskušal prikazati svoje delovanje v organizaciji za pomoč mladim v LGBTQ+ skupnosti.

Velik del naših dopoldnevov so predstavljali razni ogledi pomembnih palač, katedral in parkov. Najbrž si bom najbolj zapo-

mnila parke, ker so mi njihova urejenost, barve in prijetna senca zelo ugajali. Po šolskih obveznostih smo se vsakič sproti, včasih popolnoma zanalašč, velikokrat pa spontano, dobili skoraj vsi skupaj »pod gobami« (Las setas) in se tam pogovarjali, ležali in igrali razne igre.

Dobila sem veliko objemov in poljubov

na lice, ki mi pomenijo ogromno in jih ne bi zamenjala za nič na svetu. Slovo je bilo seveda za vsakega izmed nas izjemno težko, kajti začutili smo pravi pomen besede, ki je predstavljala nas vse, ne glede na to, iz katere države smo prišli: amigos.«

Svoje vtise so delile: Veronika, Karin in Tonija

Odtisi Ciriusa v vipavskem krožišču

V hiši št. 3 in 3 se vedno godi veliko stvari.

Ena od pomembnejših je iskanje načinov povezovanja, sodelovanja in odpiranja v širši družbeni prostor.

Težnja po ozaveščanju družbe o pomenu vključevanja oseb s posebnimi potrebami v javno življenje in delo, o njihovih potrebah in posebnostih nas vedno znova pripravi do tega, da stopamo izza ograje Centra, pokažemo, kdo smo in kaj zmoremo. S tem, ko delamo korake v javnost, prispevamo k razumevanju in sprejemanju drugačnosti.

Zato že nekaj let uspešno organiziramo festival PUSTIMO ODTIS s številnimi dogodki, ki potekajo v širšem družbenem okolju: tematske delavnice, kulturni dogodki, predavanja, dan za starše, športne

prireditve in koncerti.

Trudimo se, da bi festival prispeval k inkluzivnosti, odprtosti in da bi se s pomočjo tovrstnih dogodkov dvigovala družbena toleranca do vsakršne drugačnosti. Drugačnost ne potrebuje usmiljenja, temveč razumevanje in sprejetost. Do vsakršne drugačnosti bomo lahko spreminjali stališče le s pomočjo spoznavanja in zблиževanja z njo. V kolikor stvari poznamo, jih lažje razumemo, lažje sprejemamo in z njimi vstopamo v pozitiven odnos. Zato so naše akcije potrebne. Upamo in želimo si, da bodo postopno, tako posamezniki kot celotna družba, v njih začeli prepoznavati priložnost za skupno soustvarjanje življenja v domačem okolju.

V festivalskem tednu, ki je potekal v pr-

vem tednu junija 2021, je poleg video projekcije, predvajane na pročelju gostišča Adria, precej zanimanja vzbudila inštalacija vetrnic v krožišču pred Cirusom. Župan Občine Vipava Goran Kodelja je dal pobudo, da bi se z urejanjem krožišča lahko večkrat predstavili javnosti. S tem nam je izkazal veliko zaupanje, saj urejanje tovrstne javne površine zahteva poleg lepega videza tudi visoko stopnjo zagotavljanja varnosti.

Z delom smo začeli oktobra. V krožišču smo ob tednu otroka postavili pisane svinčnike kot simbole učenja, ustvarjanja, pisanja svojih sanj, upov in želja. V prazničnem decembru pa smo v krožišče po-

stavili palčke, ki kot pravljina bitja prinašajo srečo v prihajajoče leto. Načrtujemo še pomladno in poletno ureditev krožišča, ki je tako postalo prostor naših odtisov in obnem priložnost za sodelovanje v skupno dobrobit.

Odtise soustvarjajo številni posamezniki, ki nam pomagajo z delom ter z denarno in materialno podporo. O sprejetosti in spoštovanju je bilo že veliko napisano in izgovorjeno. V resničnem življenju pa se prava sprejetost le počasi razvija v soču-

tnih srcih. Posamezniki, ki nam pomagajo, sodelujejo pri širjenju ideje o enakosti in spoštovanju. Skupaj postajamo družina sočutnih ljudi, ki odpira prostor in nudi enake možnosti za vsakega posameznika.

Delovna skupina festivala PUSTIMO ODTIS

Planinci so pripravili okvirni plan aktivnosti

V planinskem društvu Vipava smo v zadnjih mesecih lanskega leta intenzivno tuhtali in prišli do zaključnega letnega plana aktivnosti, ki mu bomo skrbno sledili.

Potrudili smo se ponuditi kar najširši nabor aktivnosti, od lahkih do zahtevnejših in najzahtevnejših.

Tu so predstavljene le aktivnosti vodniško-izletniškega odseka, na drugih odsekih, tako alpinističnem, mladinskem kot tudi markacijskem, pa se vedno kaj dogaja.

Pri alpinistih med letom poteka alpinistična šola z letnim in zimskim delom, redno plezanje za otroke ter akcije ob koncih tedna.

Markacisti skozi celo leto urejajo poti in skrbijo, da so poti varne in dobro označene.

Pri mladinskem odseku največ napora vložijo v organizacijo številčno obiskanege planinskega tabora, ki ga izvedejo ko-

nec julija.

Vabljeni, da se nam pridružite na naših ak-

tivnostih in uživajte v naši družbi.

za Planinsko društvo Vipava Marko Puc

TERMIN	AKTIVNOST	ZAHTEVNOST	VODJA
FEBRUAR	Stol	Z (zimski)	Jurij Nabergoj
MAREC	Otmarjev pohod		
APRIL	Paklenica in Velebit	L+Z	Jurij Nabergoj
	Košutnikov Turn in Kladiovo	Z	Anja Fabčič
MAJ	Soteska Pekel	Z	Aljoša Rehar
	Pasja ravan	L (družinski)	Maja Funa
	Sabotin	L (družinski)	Pavel Makovec
JUNIJ	Monte Navaguist	Z	Oton Naglost
	Vrh Korena in Kalški greben	L+Z	Anja Fabčič
JULIJ	V neznano		Benjamin Kodele
	Lastovice	Z	Jernej Šček
AVGUST	Viš	ZZ	Jurij Nabergoj
	Škratica	ZZ	Marko Puc
	Monte Zermula	ZZ	Jernej Šček
SEPTEMBER	Dovc	Z	Benjamin Kodele
	Rdeči rob	L	Herman Slokar
	Vogar in Planina pri Jezeru	L	Herman Slokar
OKTOBER	Veliki Rogatec	ZZ	Aljoša Rehar
	Sv. Lovrenc nad Studenim	L (družinski)	Pavel Makovec
	Monte Lastroni	Z	Marko Puc
NOVEMBER	Kraški rob	L (družinski)	Maja Funa
DECEMBER	Komna	L (zimski)	Aljoša Rehar

Legenda: L (lahka pot), Z (zahtevna pot), ZZ (zelo zahtevna pot)

NK Vipava se pripravlja na nadaljevanje sezone

V Nogometnem klubu Vipava se vse selekcije že pripravljajo na nadaljevanje sezone v pomladanskem delu. Pravzaprav so imeli igralci od najmlajših do članov le malo pravih nogometnih počitnic.

Mlajše selekcije ves čas trenirajo v dvorani, selekcije U-13, U-15, U-19 in članska ekipa pa trenirajo na zunanjih površinah ter se pripravljajo na pripravljalnih tekmah. Tako je ekipa U-15, ki je sestavljena iz igralcev NK Vipava in NK Komen, odigrala takšno tekmo v Komnu proti ekipi Svobode. V prihodnjih dneh pa se bodo srečali še z ekipo Primorja in Bilj.

Enako se na zadnji del letošnje sezone pripravljajo člani NK Vipava. Njihove vrste so obogatili nekateri novi igralci, ki jih bomo lahko dodobra spoznali že na prvih tekmah. Novim priložnostim naproti pa sta odšla dva igralca, ki sta v preteklih sezo-

nah krojila uspehe vipavske ekipe. Glede na to, kar so fantje pokazali v jesenskem delu, se lahko nadajamo zgodovinskega uspeha domače nogometne članske ekipe.

Predsednik NK Vipava je ob tem povedal: »S pripravami smo zelo zadovoljni, fantje prihajajo na treninge in obeta se zanimiv zaključek sezone. Seveda se zavedamo, da so tudi druge ekipe v 3. slovenski nogometni ligi močni nasprotniki, zato se držimo pravila, da gremo iz tekme v tekmo in poskušamo nizati najboljše predstave.«

Ekipa NK Vipava imajo tudi za treninge dobre pogoje. Poleg lastnega, klubskega glavnega igrišča, ki ga vendarle poskušajo ohranjati v najboljšem stanju za tekme, imajo prostor tudi na t. i. vojaškem stadionu ter na manjši površini z umetno travo. Ob Škofijski gimnaziji pa urejajo tudi novo

travnato površino, ki bo imela svojo razsvetljavo z reflektorji, za katere so stebri že postavljeni.

Dobrodošli, na naših tekmah je razpoloženje vedno prijetno! In kot pravijo navijači članske ekipe: »Gol, gol, gol, Vipava je simbol!«

NK VIPAVA

Priznanja Športne zveze Vipava za najboljše in zaslužne športnice in športnike

Športna zveza Vipava bo v petek, 25. 3. 2022, ob 19. uri v Vipavi organizirala podelitev priznanj Športne zveze Vipava.

Vabimo vas, da predlagate kandidate za priznanja Športne zveze Vipava, ki so dosegli izjemne športne dosežke v letu 2021 in kandidate za priznanja za dolgoletno in pomembno delo v športu.

Kandidate za priznanja Športne zveze Vipava lahko predlagajo klubi, društva, druge športne organizacije, podjetja, vzgojno izobraževalne ustanove, organi Športne zveze Vipava in posamezniki.

Pravico do prejema priznanja imajo športniki in športnice, ki so člani društva s sedežem v Občini Vipava in imajo stalno prebivališče v Občini Vipava ali v eni izmed sosednjih občin ter športniki in športni delavci, ki niso člani domicilnega športnega društva, imajo pa stalno prebivališče v Občini Vipava. Pri predlogih upoštevajte kriterij, naveden v Pravilniku o podelitvi priznanj Športne zveze Vipava. Starostna meja je 12 let. Izjema so štiri športne panoge: plavanje, umetnostno drsanje, športna in ritmična gimnastika, kjer se upošteva starost nad 10 let. Priznanje lahko prejmejo tudi ekipe ali društva s sedežem v občini Vipava.

Rok za oddajo predlogov je **nedelja, 6. marec 2022.**

Prijavnico pošljite na nk.vipava1919@gmail.com ali na naslov
Športna zveza Vipava, Glavni trg 15, 5271 Vipava.

Prijavnica in pravilnik sta objavljena na spletni strani Športne zveze Vipava.

Dodatne informacije:
041 268 286 (Dominik Panič), 051 306 703 (Jožko Petrič)

Športni pozdrav!

Stare lovske slike

Medved in kotorna

Vipavski graščak grof Lanthieri je bil bolj male, toda obilne – okrogle postave. Kretal se je zelo rad med domačini. Oblečen v kmetsko obleko, golorok, z mehurjem za pasom in pipo v ustih, vozaril se je navadno v svoji stari »koreti« z oslovsko vprego, dasi je imel obilo konj in gosposkih voz na razpolago. Bil je dovtipen, za šale vnet in dovzeten možakar. O njem kroži po Vipavskem nešteto prigod, morebiti da še več nego o grofu Margheriju na Dolenjskem.

Grof Lanthieri je bil pa tudi prijatelj lova. Poleg ogromnih rezervatnih lovišč, ki so se raztezali od Vipavske skoraj do Idrije, čez Nanos daleč v Hrušico, imel je tudi na Krasu pri svojem gradiču v Rihnerberku nad Prvačino posebno lovišče, v katerem je lovil predvsem katorne. Kotorna s suhim špehom nadevana, na ražnju pečena, v kislem zelju dušena in potem z rujnim vipavcem zalita – bogme, to je jedača – in to jedačo je tudi grof Lanthieri zelo, zelo »obrajtal«.

Ognjišče pri tati Žvoklju je bilo zasedeno, ko vstopi nekega večera grof Lanthieri v kuhinjo. Po običajnem pozdravu je sedel na poleg ognjišča vzdani in z desko pokriti kuhinjski kotel. Bil je židane volje. Kaj bi ne bil, saj je ustrelil dopoldne v Hrušici starega orjaškega medveda.

»Gospod grof,« je rekel tata, »čestitamo, čestitamo, no, kako pa je bilo s tisto mrcino?«

»O hvala, hvala! V bučo sem mu pognal kroglo in ostal je na mestu.«

»Lej, jej – gospod grof – ali se jim niso nič hlačice tresle, ko je lomastil proti njih štantu? Pravijo, da se je Vajsgerber že zelo prestrašil, ko je medveda slišal. Puška mu je padla iz rok in zbežal je. Bajе se je ustavil šele pri Rovanu na Colu in imel polne hlače.«

»Res je, res,« pravi grof, »to strahopetno prase še danes smrdi.«

Tedaj je stopil v kuhinjo grajski lovec Vide ter postavil na ognjišče košaro buteljč.

»Danēs bomo mojega medveda zalili,« pravi grof. »Vide, odpri steklenice, ti Ančka pa prinesi kozarce.«

Medtem ko je družba okrog ognjišča medveda zalivala, je pripovedoval Vide prigodo o medvedu približno takole:

»Na Štefanovem vrhu so drvarji podirali les. V ponedeljek jih je nadziral Milče. (Milče Kotnik je bil nadgozdar grofa Lanthierija v Hrušici.) Proti večeru se odpravi Milče domov. Prišedši na plešo za skalami, sede na štor, da bi pokadil fajfo tobaka. Kar začuje v hosti neko čudno godrnjanje in lomastenje, ki se naglo bliža. Ni se še dobro zavedel, kaj naj to pomeni – že stopi medved iz gozda na plešo ter beži mimo iznenadenega Milčka proti Štefanovem vrhu. – Pok! – Milče je na medveda streljal. Revež je v razburjenju pozabil, da ima v ceveh jerebičarje, risanko pa doma. Na strel se je medved ustavil ter pomilovalno ozrl na Milčeta, ki je že v najhujšem diru bežal domov v Podkraj, odkoder je takoj poslal sela h gospodu grofu s poročilom, da je medved v revirju. Kmalu po strelu so se tudi drvarji odpravili proti domu. Na čelu je stopal Erznožnikov Drejc, a nekaj korakov za njim ostali drvarji. Ko je Drejc zavil z godne poti na stezo, da bi velik ovinek poti presekal, trči na medveda, ki je mirno prihajal po stezi. »Strejla božja!« zavpije Drejc in vseka s cepinom medveda za uho s tako silo, da je obtičal cepin do ročaja v medvedovem tilniku. Medved pa je že objel Drejca s svojimi šapami, ga pritisnil, mu polomil rebra ter ga obenem šavsnil za ramo, s katere mu je odtrgal kožo z mesom vred.

Nezavesten in brez glasu se je zvrnil Drejc na tla, ko ga je medved vsled prihoda in vpitja ostalih drvarjev izpustil iz objema – in je zbežal s cepinom v glavi v nasprotno smer.

Drejca so še tisti večer odpravili v ljubljansko bolnico. Drugi dan zjutraj smo bili, jaz, Vajsgerber in gospod grof že v gozdu na licu mesta. Z Milčetom, gozdarji in drvarji smo iskali medveda – a zaman. Šele včeraj, tretji dan, priteče k nam mali pobič ter vprije: »Gaspud, gaspud, medveda sem videl, cepin ima v glavi.«

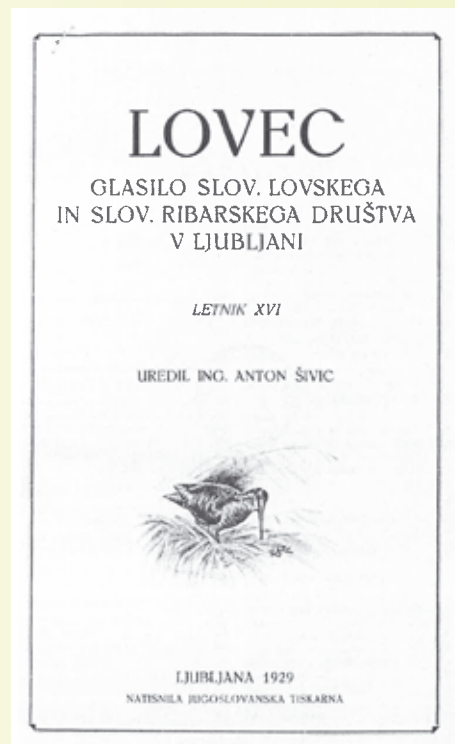
»Kje si ga videl?«

»Pri malem ledeniku.«

»Glej mrcino,« se oglasi Milče, »vrača se v kočevske gozdove. Požurimo se, sicer nam uide.«

Prišedši na kraj, je pobič s prstom pokazal v neko dolino, rekoč: »V to dolino je rinil.«

Urno in mirno smo lovci in logarji zasedli polovico roba doline, dočim je Milče z drvarji, ki so bili oboroženi s sekirami, v

gostem raštelu iz nasprotne strani prodiral v dolino, gosto zarastlo z grmovjem in smrekami.

Vajsgerberja sem postavil desno od lovcev na visoko skalo s prostim razgledom daleč v dolino ter mu naročil, naj naznani s strelom morebiten prihod medveda. Hrup, ki so ga povzročali v dolino prodirajoči drvarji z vpitjem, udrihanjem in s premetavanjem skal, je naraščal od minute do minute. Grozovito pa je postalo vpitje, ko je drvar spodaj v dolini z neznanskim, menda groze, strahu in presenečenja polnim glasom zatulil: »Medved, medved!« Koj nato je počil strel. Milče je streljal in zavpil: »Varda, medved desno!« Vsi smo obrnili pozornost na desno ter opazovali Vajsgerberja na skali, ki je s puško v roki zrl v dolino in bi moral po mojem mnenju prvi streljati na medveda. Toda, kakor bi trenil, je Vajsgerber počenil, položil puško na skalo, se obrnil, pritisnil klobuk na glavo in se pognal v silovitem skoku preko malega grabna tri metre globoko na tla, kjer se je prekucnil, a kakor mačka naglo pobral ter v diru izginil v gozdu. Medtem je prilomastil medved iz grmovja na plan. S cepinom v glavi, kojega ročaj je vejevje obrnilo tako, da je mahedral po plečih, je urnih korakov dirjal proti prvemu lovcu, Likarjevemu Tončku. – Pok. – Še zmenil se ni, krenil je bolj na levo ter dirjal preko cele vrste lovcev proti prelazu, katerega sva zasedla z grofom.

Pok, pok, pok ... so streljali lovci na mimo bežečega medveda, ki se je šele po osmem strelu zgrudil na tla. Tedaj so se približali

medvedu na par korakov gospod grof ter mu pognali kroglo v glavo. Po tem strelu je mrcina izdihnila svojo grešno dušo.«

»Živijo gospod grof, živijo mrcina medved,« je zavpil za ognjiščem Korlač, ko je Vide končal ter izpil kozarec do dna. »Živijo, živijo,« je odmevalo navdušenje po Stacinovi kuhinji, nakar se je grof vidno ganjen zahvalil za ovacije.

Ustreljenega medveda, ki so ga pripeljali drugi dan na vozi, okrašenem s smrekovimi vejami, v Vipavo, sem videl na grajski pristavi kot osemleten pobič, istega nagachenega medveda pozneje še večkrat v ljubljanskem muzeju.

Pripomnim, da je grof Vajsgerberjevo puško odkupil ter jo obesil na steno v svojem stranišču. Visel je tam še dolgo, dolgo let poleg zbirke onih predmetov, ki se v tem hišnem prostoru nujno uporabljajo. Zbirka je bila popolna, od ježeve kože, koruznega storža pa do najfinejšega angleškega papirja, a nad zbirko napis: »O, človek poslušaj se, kakor si vajen.«

Ko so minule ovacije, se je grof poslovil. Pred odhodom je podaril vsakemu še smotko ter rekel:

»Pepi! V petek gremo v Rihemberk na katorne. Povabi vse lovce. Popoldne se odpeljemo, v soboto bomo lovili, a v nedeljo se odpočili v gradu.«

V petek popoldne se je nudil Vipavcem nenavaden prizor. Sprevod lovcev se je korakoma pomikal po državni cesti skozi Vipavo proti Ajdovščini. Na čelu sprevo da grofovska kočija s konjsko vprego. Na kozlu kočijaž in sluga v livreji – sicer kočijaž prazna. Za kočijo dva osla vprežena v grofovo koreto, v kateri je sedel, odnosno napol ležal sam grof. Osla brez vajeti, le grof je držal v rokah namesto biča dolgo leskovo rahlo, s katero je otepal osla, da ne bi zaostala za kočijo. Za koreto dva lojtrska voza s konjsko vprego. Prostore na teh vozeh so zasedli vipavski lovci s puškami, obešenimi okrog tilnika in s psi med nogami. In za njimi lovec Vide na stari kobili. Preko rame je nosil ogromen lovski rog, v katerega je od časa do časa trobil:

»Ha-liiii, ha, ha-liiii, ha-liiii.«

»Ježeš, Marija in sv. Jožef, kam pej se peljejo gospod grof?« je vprašal stari Kodelja, katerega je lovski rog privabil iz hiše na cesto.

»Osla vprašaj – kej vem, kje me bodeta izložila,« odvrne grof.

»V Rihemberk na katorne,« se oglasi tata Žvokelj, ki je sedel na prvem vozu poleg kočijaža.

»A na katorne, nu, nu pa z Bogom in Buh daj dosti sreče,« meni Kodelja.

»Hudir vzemi tebe in tvojo srečo,« zaren-tači Korlač z drugega voza.

»Pej rejs,« se oglasi Vajsgerber, »še stare babe nam je treba, potem pa kar nazaj.«

»Ha-liiii, ha, ha-liiii, ha-liiii.«

In ko je povorka krenila mimo cerkve čez most proti Ajdovščini, odmevala je po dolini razpoložene družbe vesela pesem:

Oj, zdaj gremo, oj, zdaj gremo,

Nazaj še pridemo.

V soboto popoldne okrog četrte ure prikorakala je četa veselih vipavskih lovcev, katerim se je prejšnji dan pridružil v sprevodu tudi voz ajdovskih mimrodov, v četrstopu in prepevaje vesele pesmi pod vodstvom grofa pred grad v Rihemberku. Vrnili so se z lova, ki je bil baje zelo obilen. Na komando grofa, ki je bil ulanski ritmojster v rezervi in zelo ponosen na svoj vojaški čin, se je četa ustavila ter izpalila puške.

Tedaj pristopi h grofu sluga:

»Gospod grof, pokorno javljam, pogrnjeno je v veliki dvorani.«

»Divjačina v kuhinjo – lovci v veliko dvorano!« - zapove grof ter se odstrani s slugo v svoje prostore.

Za dolgo, pogrnjeno mizo so sedeli v veliki dvorani po lovu lačni in žejni lovci. Zajemali in zalivali so po mili volji, saj je bilo vsega več kot preveč na izbero. Teletina in perutnina, štruklji in potice, sadje in sir, osobito pa sladko rihemberško vino so ustvarjali v družbi veselo razpoloženje, ki se je v razmerju zaužite pijače od ure do ure večalo. Vzburjale so se stare in že večkrat premlete lovske prigode in med smehom in ploskanjem sta grof in Korlač zabavala veselo družbo z zbadljivimi, a nedolžnimi zafrkancijami, osobito pa z opolzkimi in opopraniimi dovtipi iz vsakdanjega, lovskega in vojaškega življenja. Naravno, da je v takem razpoloženju čas hitro minul. Bila je deseta ura, ko se je grof poslovil in odšel k počitku. Njemu so sledili tudi lovci ter se umaknili v sobe, ki so bile določene in pripravljene za njih prenočišče. Luči so ugasnile in v gradu je zavladal nočni mir ...

Ura v grajskem stolpu je odbila dve. Okna velike dvorane so se zasvetila in bruhala žarke svetlobe v temno noč. Iz noči pa je stopala tiho in oprezno dolga vrsta ljudi proti gradu ter izginila v njem pri stranskih vratih. Kmalu nato se je oglasil v veliki dvorani turški boben: Bum-bum-bum-bum-bum, in Radecky-marš, katerega je sviralo dvajset mož daleč poznane godbe iz Prvačine na pihala, je zadonel in odmeval po gradu ter stresal šipe v oknih. Učinek godbe na naše lovce je bil grozovit ter ga ni mogoče popisati. Iz temnih spalnic se je slišalo ropotanje in premetavanje stolov, pridušanje, prerivanje, vpitje in raznovrstno vzklikanje:

»Ježeš, ma kej pej je?«

»Hudič, kje so moje hlače.«

»Strejla, prižgi luč!«

»Mejduš, kje so vrata?«

»Kje pa smo – ali gori, kje gori?«

»Prostor, sicer te ubijem!« itd.

Medtem se pojavi Vajsgerber bled in preplašen, oblečen samo v kratko srajco, ki mu je segala komaj do bokov, med vrati dvorane. Osupel je obstal, široko zazijal – a po kratkem preudarku se pognal na parket ter se pričel v visokih skokih in prepevaje:

Hojladrijo, holadro,

hop-sasa, hop-sasa.

Hojladrijo, holadro,

Hop-sasa-sa,

vrteti okrog svoje osi.

Dekleta iz Prvačine in Rihemberka, katere je grof povabil, odnosno angažiral za svojo burko in ki so stale v gruči okrog njega v dvorani, so zagnale grozovit vrišč ter zbežale skozi nasprotna vrata iz dvorane.

Polagoma so prišli lovci v dvorano, vrnil se je tudi Vajsgerber v svoji lovski obleki, a vrnila so se tudi dekleta. Godba je zagrgrala mazurko in grof je otvoril ples z brhko Rihemberčanko. Med odmori pa so se od plesa utrujeni pari podajali v sosedno sobo. V tej sobi je stala pogrnjena miza, a na mizi pijača in okusno pripravljena jedaja: lovski plen prejšnjega dne. Med jedajo pa je zavzemala prvo mesto: s suhim špehom nadevana, na ražnu pečena in v kisllem zelju dušena kotorna.

Za inženirje gozdarstva in slovenske gozdove akreditiran nov študijski program

Lanskega 17. decembra smo pripravljavci s strani Komisije za akreditacijo višješolskih strokovnih programov in Strokovnega sveta RS za poklicno in strokovno izobraževanje pridobili **pozitivno mnenje** k pripravi novega študijskega programa. Nov študijski program za izpopolnjevanje ima naslov **Projektant/projektantka spravila lesa z gozdarsko žičnico**. Študijski program s tremi moduli: Varnost in zdravje pri delu, Geoinformatika in daljinsko zaznavanje, Gospodarnost, projektiranje in priprava dela pri spravilu lesa z gozdarsko žičnico skupno s petimi predmeti in 21 KT in praktičnih izobraževanjem z 11 KT bo namenjen inženirjem, ki so pridobili **vsaj višješolsko izobrazbo s področja gozdarstva**, imajo vsaj eno leto delovnih izkušenj na področju gozdarstva ter so bodisi zaposleni v gozdarstvu bodisi bodo za študij sklenili pogodbo o opravljanju praktičnega izobraževanja.

Gospodarske in družbene spremembe narekujejo podjetjem potrebo po dodatnem, hitro prilagodljivem strokovnem znanju svojih zaposlenih. Kot razberemo z zgornje slike, je bila vloga VSŠ Postojna pri pripravi programa **koordinacija med slovenskimi strokovnjaki s področja gozdarstva in gozdarskih žičnic**, ki so pripravljali vsebino in cilje programa ter CPI – Centrom za poklicno izobraževanje, ki je kot **predlagatelj** skrbel za povezljivost med pripravljenimi strokovnimi moduli, zakonodajno podlago in metodološko ustreznost zapisov.

Spravilo lesa z gozdarsko žičnico je razdeljeno na inženirski in operativni del. Prvi predstavlja projektiranje spravila lesa z gozdarsko žičnico, torej načrtovanje izvedbe na konkretnem delovišču v skladu

z zakonodajo in strokovnimi usmeritvami. Operativni del pa predstavlja izvedbo načrtovanega. Projektiranje spravila lesa z gozdarsko žičnico je osrednja vsebina elaborata vlak, ki se jo vloži na Zavod za gozdove Slovenije, ki ima javno nadzorno funkcijo v procesu. Na tej podlagi smo ob obiskih največjih gozdarskih podjetij in Ministrstva MKGP RS dobili potrditev, da **slovensko gozdarstvo potrebuje nov inženirski zagon** in s tem večjo urejenost področja projektiranja spravila lesa z gozdarsko žičnico, saj le tako lahko v bodoče dosežemo najprej nujno potrebno varnost in s tem zmanjšanje vseh vrst nezgod, nato pa tudi pozitivne učinke gozdno gojitvenega načrtovanja in ugodne ekonomske rezultate.

Temu, da je študijski program dobro zasnovan, pritrjujejo številni gozdarski strokovnjaki. Kdaj bomo pričeli z izvedbo, je veliko odvisno od imenovanja strokovnjakov v naziv predavatelja za posamezen predmet, priprave študijskega gradiva in delovišča za izvedbo terenskih vaj. Spremljajte dogajanje na naši spletni strani www.vspo.si, mogoče pričnemo izvajati program že v študijskem letu 2022/23.

.....

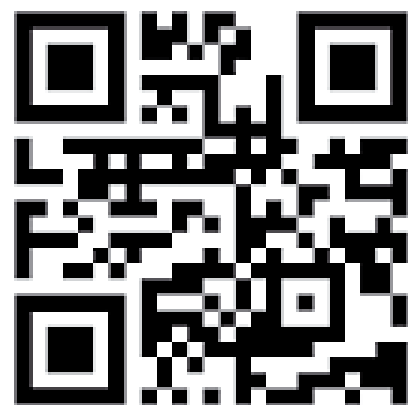
Inženir strojništva, Inženir gozdarstva in lovstva, Poslovni sekretar – trije uradni nazivi izobrazbe s stopnjo 6/1, ki jo diplomanti **Višje strokovne šole Postojna** pridobijo po zaključku dveletnega študija.

Na VSŠ Postojna, ki je enota Šolskega centra Postojna, izvajamo študijske programe, ki jih slovensko tržišče še vedno potrebuje. Dijaki 4. letnikov izkazujejo največji interes za vpis v program strojništva

(trenutno je na 10-tedenskem praktičnem izobraževanju več kot 50 študentov 1. letnika), sledi mu program gozdarstva in lovstva z 20 vpisanimi študenti v 1. letnik.

Najslabše obiskan je najstarejši program: poslovni sekretar, ki ga izvajamo samo še v obliki izrednega študija. Menim, da gre za dobro zasnovan študijski program, ki poslovnemu sekretarju zagotavlja znanje za vodenje projektov in večine proizvodnih funkcij. No, vse, razen razvojne in tehnološke funkcije, ki je bolj rezervirana za inženirje strojništva. Diplomanti, poslovni sekretarji s pridobljenimi veščinami komuniciranja, so za podjetje nepogrešljivi pri pridobivanju novih projektov, zato, podjetja, spodbudite svoje zaposlene tudi za ta študij.

Mag. Slavko Božič, vodja programskih področij VSŠ Postojna

QR koda za virtualni sprehod

VIPAVSKI GLAS

Ustanovitelj in založnik: KS Vipava

Uredniški odbor:

Nataša Nardin – odgovorna urednica, Luka Lango – urednik rubrike Izza občinskih zidov, Barbara Repovš – urednica rubrik o turizmu, Peter Skapin – član.

Grafično oblikovanje naslovnice:

Benjamin Boben

Fotografija na naslovnici:

Marko Puc

Grafična priprava: Prograf, Vipava

Tisk: Grafika Soča, Nova Gorica

Naklada: 2100 izvodov

Vipavski glas brezplačno prejme vsako gospodinjstvo v Občini Vipava.

Kontakt: vipavski.glas@gmail.com

Proces nastajanja novega študijskega programa za izpopolnjevanje na nivoju VSŠ izobraževanja

VIŠJA STROKOVNA ŠOLA POSTOJNA

• Izkoristi pridobljeno znanje
za dobro zaposlitev

www.vspo.si

STROJNIŠTVO

Redni in izredni študij

GOZDARSTVO IN LOVSTVO

Redni in izredni študij

POSLOVNI SEKRETAR

Izredni študij

Business
Administration

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

<http://virtual.vspo.si>

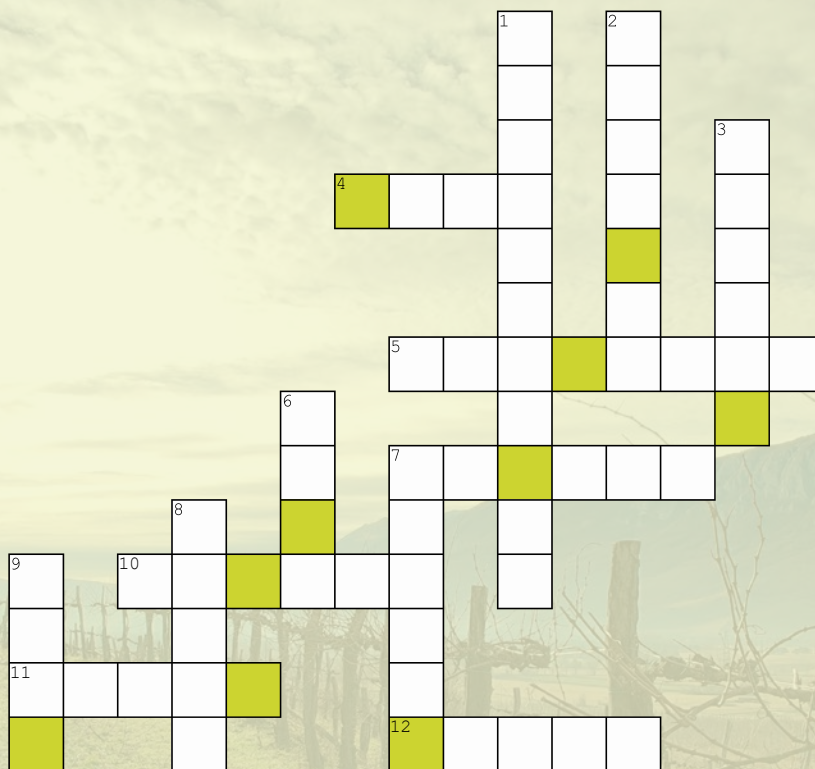
Erasmus+
Bogati življenja, širi obzorja.

Ljubljanska cesta 2, Postojna

KRIŽANKA | PUST

Prihaja pust! In v tokratni nagradni križanki odkrivamo gesla, povezana s tem običajem. Iščemo tudi nagradno (glavno) geslo, ki ga dobite tako, da premečete črke v obarvanih kvadratih. Vsi, ki želite sodelovati v žrebanju za nagrado, ki jo podarja Picerija Na placu, pošljite glavno geslo na elektronski naslov vipavski.glas.krizanka@gmail.com do 10. marca 2022. Uspešno reševanje križanke!

VODORAVNO

- 4 | Po pustu pride ...
5. | Praznovanje pusta, velika sta v Benetkah in Riu de Janeiru.
7. | Oblačilo, ki ga oblečemo ob praznovanju pusta.
10. | Znamenita maska iz Cerknega.
11. | Sladka jed, pravimo jim tudi fritule.
12. | Pustna nedelja in pustni ...

NAVPIČNO

- 1 | 'Imate kaj za ...' (dve besedi)
2. | Domača beseda za flancate.
3. | Navada.
6. | Pecivo iz kvašenega testa, ocvrto v olju in polnjeno z nadevom.
7. | Pustni lik s Ptuja.
8. | Z njo si zakrijemo obraz.
9. | Letni čas, ki ga odganjamo s pustom.